

BIBLIOTECA *MARCEL·LÍ DOMINGO*

Recull de premsa local i comarcal

Salvar l'assut

La Comissió Cívica del Patrimoni de les Terres de l'Ebre és una entitat creada ara fa 4 anys que integren 14 persones, escollides per les institucions culturals i centres d'estudi de les quatre comarques. Aquesta setmana, la Comissió ha emès un dictamen en què exposa què caldria fer –al seu criteri– per evitar la destrucció de l'assut de Xerta, que actualment està mancat d'una protecció efectiva i es troba en una greu situació de deteriorament.

Josep Bayerri Ragal

L'assut de Xerta, situat al riu Ebre entre els municipis de Xerta i Tivenys, és una de les construccions més emblemàtiques del territori i, sens dubte, l'obra d'enginyeria amb més importància històrica. Les primeres referències sobre l'existència d'un assut per canalitzar aigües del riu i regar les hortes pròximes data de la meitat del segle x, quan Tortosa era cap d'una taifa sarraïna. Al llarg dels segles següents apareixen notícies sobre successius projectes d'obres de millora de la infraestructura, la més important de les quals va produir-se el 1440, quan es van construir molins fariners aprofitant el salt d'aigua generat per l'assut.

La història contemporània comença a meitats del segle xix, quan es va bastir l'obra actual. L'objectiu, en principi, era subministrar un volum d'aigua estable i constant al canal de navegació construït entre Amposta i la badia dels Alfacs per fer possible la navegació pel riu Ebre fins a Saragossa sense l'obstacle dels ensostraments a la desembocadura. Aquest canal estava a un nivell superior al del riu a Amposta i, per tant, calia unes rescloses a l'entrada i la sortida, i aportar-hi aigua, que arribava des de l'aqüeducte amb origen a Xerta. Al fracassar la navegació, el canal, popularment conegut com a canal de la dreta, es va habilitar per regar i fou perllongat fins a l'illa de Buda, la qual cosa va permetre la colonització de l'hemidelta dret, principalment amb arròs. Mig segle després es va construir el canal de l'esquerra, també des de l'assut (en aquest cas, de Tivenys), que fou inaugurat per Alfons XIII el 1912 i va permetre el cultiu a tot l'hemidelta esquerre, a més a més de les hortes riberenques. L'assut, però, es va anar deteriorant al llarg dels anys, en especial el molí que hi havia a la riba dreta, tot i els treballs del 1996 per a rehabilitació de la resclosa que en fes possible la navegació turística.

